

MINISTARSTVO GOSPODARSTVA I ODRŽIVOG RAZVOJA

1488

Na temelju članka 142. stavka 1. Zakona o zaštiti prirode (»Narodne novine«, br. 80/13, 15/18, 14/19 i 127/19) (u daljnjem tekstu: Zakon) ministar gospodarstva i održivog razvoja uz prethodno mišljenje Ministarstva poljoprivrede (klasa: 011-04/21-01/20; urbroj: 525-05/0064-21-2) i Ministarstva mora, prometa i infrastrukture (klasa: 011-04/21-06/1; urbroj: 530-03-21-4), donio je

PRAVILNIK

O ZAŠTITI I OČUVANJU NACIONALNOG PARKA »PLITVIČKA JEZERA«

I. OPĆE ODREDBE

Članak 1.

Ovim Pravilnikom propisuju se mjere zaštite, očuvanja, unapređenja i korištenja te utvrđuju upravljačke zone Nacionalnog parka »Plitvička jezera« (u daljnjem tekstu: Nacionalni park), uključujući mjere zaštite i očuvanja jedinstvene univerzalne vrijednosti Svjetske baštine UNESCO-a.

Članak 2.

Zaposlenici Javne ustanove »Nacionalni park Plitvička jezera« (u daljnjem tekstu: Ustanova), stanovnici u Nacionalnom parku, vlasnici i nositelji prava na nekretninama u Nacionalnom parku i članovi njihovih obitelji, fizičke i pravne osobe koje na području Nacionalnog parka obavljaju dopuštene djelatnosti, posjetitelji i drugi korisnici prostora Nacionalnog parka, dužni su se pridržavati odredbi ovoga Pravilnika.

Članak 3.

Vlasnici i nositelji drugih stvarnih prava unutar Nacionalnog parka te ostali korisnici prostora Nacionalnog parka, dužni su dopustiti predstavnicima Ustanove i nositeljima službenih dopuštenja i/ili drugih dozvola, obavljanje djelatnosti javne službe u cilju zaštite prirode, obilazak prirodnih dobara u svrhu stručnih i znanstvenih istraživanja te praćenja i neposrednog nadzora provođenja aktivnosti u Nacionalnom parku te propisanih uvjeta zaštite prirode i mjera očuvanja osim ako posebnim propisom nije drugačije propisano.

II. MJERE ZAŠTITE, OČUVANJA, UNAPREĐENJA I KORIŠTENJA

Upravljanje i upravljačke zone

Članak 4.

Upravljanje Nacionalnim parkom provodi se na temelju Plana upravljanja Nacionalnim parkom Plitvička jezera (u daljnjem tekstu: Plan upravljanja).

Članak 5.

(1) U svrhu očuvanja prirodnih vrijednosti i potrebne razine upravljanja i načina korištenja, područje Nacionalnog parka podijeljeno je u sljedeće upravljačke zone i podzone:

I. Zona stroge zaštite:

Podzona IA – Bez posjećivanja

Podzona IB – S ograničenim posjećivanjem

II. Zona usmjerene zaštite:

Podzona IIA – Vodeni ekosustavi

Podzona IIB – Travnjaci i cretovi

Podzona IIC – Kulturni krajobraz

III. Zona korištenja:

Podzona IIIA – Područja naselja

Podzona IIIB – Prometnice

Podzona IIIC – Izgrađena područja s uslugama za posjetitelje

Podzona IIID – Staze, putevi i pristaništa kojima upravlja Ustanova

(2) Kartografski prikaz upravljačkih zona i podzona Nacionalnog parka sadržan je u Prilogu I. ovoga Pravilnika.

Članak 6.

(1) U Nacionalnom parku Zona stroge zaštite (I) obuhvaća područja prirodnih ekosustava kojima obilježja i stanje očuvanosti staništa nisu izmijenjena utjecajem čovjeka te za njihovo očuvanje nije potrebno provoditi aktivne mjere upravljanja.

(2) Cilj upravljanja u Zoni stroge zaštite (I) je očuvanje prirodnih procesa i prirodnosti ekosustava.

(3) Podzona IA uključuje 3 veće prostorne cjeline: područje oko Rječice i Crne Rijeke, područje šumskih ekosustava u sjeverozapadnom dijelu Nacionalnog parka, uključujući Čorkovu uvalu i kanjon Korane nizvodno od Sastavaka do naselja Korana; manje (točkaste) lokalitete: sve špilje i jame (osim staze kroz špilju Šupljaru koja je u Podzoni IIID), lokaliteti na kojima je prisutna gospina papučica (*Cypripedium calceolus*).

(4) U Podzoni IA nisu dozvoljene intervencije i aktivnosti u prostoru osim istraživanja, praćenja i nadzora.

(5) Iznimno od stavka 4. ovoga članka dopuštene su intervencije u hitnim situacijama (npr. lokaliziranje požara, uklanjanje invazivnih stranih vrsta, saniranje šteta nastalih zbog ekstremnih događaja poput onečišćenja, havarija i sl.).

(6) Podzona IB zauzima šumovito područje zapadno (sjeverozapadne padine Male Kapele – Preka Kosa i Razdolje, Stubica) i sjeverozapadno od Kozjaka (Drage, Križi, Plitvički klanac te istočno od Kozjaka (Medvjedak); područje istočno od Prošćanskog jezera (Prošćanski vrh, Mala Kapela od Seliškog vrha do Vrela Koreničkog, dio Visibabe i Borik); vrhove i drage između Uvalice i Rudanovca, Kosa južno od Homoljačkog polja; Selište, Bačinovac i Kosa zapadno od Brezovca te Stajinu i Krivu dragu.

(7) U Podzoni IB nisu dozvoljene aktivnosti i intervencije u prostoru osim istraživanja, praćenja i nadzora.

(8) Iznimno od stavka 7. ovoga članka dopuštene su intervencije u hitnim situacijama (npr. lokaliziranje požara, uklanjanje invazivnih stranih vrsta, saniranje šteta nastalih zbog ekstremnih događaja poput onečišćenja, havarija i sl.).

(9) U Podzoni IB dozvoljeno je ograničeno i usmjereno posjećivanje vrlo niskog intenziteta, pod nadzorom i vođenjem Ustanove, uz obavezu korištenja staza namijenjenih isključivo posjetiteljima.

Članak 7.

(1) Zona usmjerene zaštite (II) općenito obuhvaća doprirodne ekosustave, geolokalitete i područja kulturnih krajobrazu koji u svrhu dugoročnog očuvanja zahtijevaju provedbu aktivnih upravljačkih mjera održavanja ili obnove. Ova zona obuhvaća područja u kojima je prisutnost ljudi, u prošlosti ili danas, dovela do promjena u ekosustavima pa je radi očuvanja njihove bioraznolikosti potrebno provoditi određene aktivne mjere upravljanja. To su u prvom redu područja poluprirodnih ekosustava, koji su nastali kao posljedica tradicijskih oblika korištenja zemljišta pa bi bez takvih utjecaja čovjeka postupno prirodnim procesima prešli u primarni prirodni oblik i nestali. Uz njih su u ovu podzonu uključeni i neki dijelovi prirodnih ekosustava, čiji postanak ne ovisi o čovjeku, ali u kojima su ljudi na području Nacionalnog parka, kroz prošlost i/ili danas, različitim oblicima korištenja utjecali na njihovo današnje stanje te je radi očuvanja njihove bioraznolikosti potrebno provoditi određene mjere održavanja ili obnove ili pak osigurati provedbu primjerenih uvjeta zaštite prirode prilikom postojećih oblika korištenja.

(2) Cilj upravljanja u Zoni usmjerene zaštite (II) je očuvati i/ili unaprijediti stanje bioraznolikosti, georaznolikosti, kulturne baštine i kulturnog krajobrazu.

(3) U Zoni usmjerene zaštite (II) dopuštene su sljedeće aktivnosti:

- stručna i znanstvena istraživanja i praćenje stanja prirodnih vrijednosti te nadzor područja od strane Ustanove, kao i provođenje aktivnih mjera usmjerenih na očuvanje i poboljšanje stanja ekosustava, geolokaliteta i kulturne baštine,
- poljoprivredne aktivnosti koje se odvijaju u skladu s ciljevima očuvanja prirodnih i kulturnih vrijednosti zaštićenog područja uz poštivanje propisanih mjera očuvanja,
- posjećivanje uz poštivanje posebnih propisa Ustanove i njima propisanih odgovarajućih uvjeta ovisno o ciljevima zaštite,
- uspostavljanje minimalnih interpretativnih i edukativnih sadržaja te pristupnih staza koje ne zahtijevaju uređivanje, osim aktivnosti u svrhu održavanja sigurnosti posjetitelja (ograda, uklanjanje opasnih stabala uz stazu i sl.),
- intervencije u prostoru koje se provode isključivo u svrhu provođenja aktivnih mjera usmjerenih na očuvanje i poboljšanje stanja ekosustava, geolokaliteta, kulturno-povijesnih lokaliteta i kulturnog krajobrazu.

(4) Podzona IIA uključuje cijeli jezerski sustav, aktivne sedrene barijere, većinu stalnih i povremenih vodotoka te manje (točkaste) lokalitete vodenih staništa: lokve, bunare i zamočvarene lokalitete.

(5) U Podzoni IIA dozvoljene su sljedeće aktivnosti:

- provođenje aktivnih mjera upravljanja usmjerenih na održavanje vodenih ekosustava radi sprječavanja eutrofikacije, sukcesije i sl., a moguća je i obnova pojedinih značajnije izmijenjenih dijelova staništa zbog očuvanja pojedinih vrsta (npr. potočna pastrva) koja zahtijeva značajnije intervencije u prostoru (npr. rušenje brana),
- ograničeno i usmjereno posjećivanje uz obavezu korištenja staza namijenjenih isključivo posjetiteljima.

(6) Podzona IIB uključuje travnjake i cretove te područja uz travnjake i cretove važna za očuvanje ciljnih vrsta ekološke mreže Natura 2000, šumske čistine i rubna područja šuma uz šumske puteve i ceste te sve površine koje su u naravi šuma (šume nastale progresivnom sukcesijom), a koje se u katastru vode kao kulture livade, pašnjak i sl.

(7) U Podzoni IIB dozvoljene su sljedeće aktivnosti:

- provođenje aktivnih mjera upravljanja usmjerenih na održavanje travnjaka i cretova radi očuvanja bioraznolikosti (npr. zaustavljanje sukcesije i sl.), a moguća je i obnova značajnije izmijenjenih dijelova ili cijelih staništa zbog očuvanja ciljnih i drugih značajnih biljnih i životinjskih vrsta,
- poljoprivredne aktivnosti u svrhu očuvanja travnjaka i uz travnjake vezane bioraznolikosti,
- ograničeno i usmjereno posjećivanje uz obavezu korištenja staza namijenjenih isključivo posjetiteljima.

(8) Podzona IIC obuhvaća tradicionalni antropogeno uvjetovani krajobraz oko naselja s vrijednim prirodnim i doprirodnim staništima (vrtovi, okućnice, livade i pašnjaci te druge manje poljoprivredne površine).

(9) U Podzoni IIC dozvoljene su sljedeće aktivnosti:

- provođenje aktivnih mjera upravljanja usmjerenih na održavanje prirodnih i doprirodnih staništa radi očuvanja bioraznolikosti, odnosno očuvanja tradicionalnog kulturnog krajobraza (npr. zaustavljanje sukcesije pašarenjem, košnjom i sl.), a moguća je i obnova značajnije izmijenjenih dijelova ili cijelih staništa zbog očuvanja ciljnih i drugih značajnih biljnih i životinjskih vrsta,
- poljoprivredne aktivnosti koje se odvijaju u skladu s ciljevima očuvanja zaštićenog područja,
- u suradnji s vlasnicima i korisnicima zemljišta uspostaviti poželjne načine korištenja i izbjegavati načine korištenja kojima se narušava krajobraz,
- ograničeno i usmjereno posjećivanje.

Članak 8.

(1) Zona korištenja (III) obuhvaća područja Nacionalnog parka u kojima je priroda značajno izmijenjena prisutnošću određenog stupnja korištenja te područja koja su izdvojena kao najprikladniji lokaliteti za različite dopuštene oblike korištenja visokog intenziteta, a sve u skladu s ciljevima zaštite područja.

(2) Cilj upravljanja u Zoni korištenja (III) je održivost prisutnog i planiranog korištenja prostora u skladu s ciljevima očuvanja zaštićenog područja.

(3) Podzona IIIA obuhvaća sva naselja unutar Nacionalnog parka uključujući i manje ceste unutar naselja.

(4) U Podzoni IIIA potrebno je provoditi sljedeće mjere:

- poštivati zakonske odredbe i propisane uvjete zaštite prirode kojima se sprječavaju negativni utjecaji naselja i gradnje na ekosustave i krajobraz Nacionalnog parka (npr. osiguravanje vodoopskrbe i najvišeg mogućeg stupnja zbrinjavanja otpadnih voda iz naselja, pridržavanje propisanog stupnja izgrađenosti i sl.),
- sva naselja i naseljene dijelove u neposrednoj blizini obala jezera i vodotoka planirati s osobitim oprezom, vodeći računa o tome da se isključi stanovanje, a osobito ugostiteljsko-turistička namjena prostora, izuzev one uspostavljene od Ustanove na udaljenosti od minimalno 200 m od obale vodotoka, jezera ili slapa.

(5) Podzona IIIB uključuje sve državne, županijske, lokalne i nerazvrstane prometnice u Nacionalnom parku.

(6) U Podzoni IIIB potrebno je provoditi sljedeće mjere:

- osigurati održavanje, stupanj korištenja, prometna pravila i infrastrukturu kojima se minimaliziraju negativni utjecaji i rizici prometa za očuvanje prirodnih vrijednosti Nacionalnog parka,
- održavanje prometnica i uklanjanje opasnih stabala sukladno posebnom propisu o održavanju cesta, a u svrhu sigurnosti prometa,
- osigurati sigurnost posjetitelja i imovine.

(7) Podzona IIIC uključuje sva izgrađena područja s uslugama za posjetitelje kojima upravlja Ustanova, uključujući hotele, restorane, male parkovske objekte, postojeće i nove ulaze, prezentacijske centre, suvenirnice, trgovine, sanitarne čvorove, ceste po kojoj voze panoramska vozila, asfaltirane dijelove postojećih parkirališta i prostora unutar njih, skijalište te izgrađena područja izvan naselja za potrebe Ustanove (zgrada šumarije Čorkova uvala, kompleks zgrada Vila Izvor, Znanstveno-

stručni centar dr. Ivo Pevalek te ostale objekte koji su funkciji upravljanja Nacionalnim parkom). Ova podzona obuhvaća svu posjetiteljsku infrastrukturu na području jezerskog sustava, Velike Poljane, Rastovače (Ulaz 1), Hladovine (Ulaz 2), skijališta Mukinje, planiranog ulaza na Prijeboju i restorana Borje.

(8) U Podzoni IIIC potrebno je provoditi sljedeće mjere:

- postići najvišu moguću razinu energetske i okolišne učinkovitosti kojom se minimalizira negativan utjecaj na ekosustave i krajobraz,
- prestankom potrebe za parkiralištima na ulazima 1 i 2 potrebno je izvršiti njihovu sanaciju,
- Vila Izvor, zajedno s kompleksom zgrada, može se održavati i rekonstruirati u funkciji upravljanja Nacionalnim parkom (edukacijski, istraživački, prezentacijski i slični popratni sadržaji).

(9) Podzona IIID obuhvaća postojeće pješačke staze unutar jezerskog sustava (22 km) i planinarske staze (37 km), te planirane nove staze uz povremena proširenja na mjestima za predah i doživljaj prirode koje zahtijevaju određeno održavanje i manje interpretativne sadržaje, nerazvrstane ceste i makadamske te druge lokalne ceste kojima upravlja, koristi se i koje održava Ustanova, pristaništa brodova (tri), planirani pontonski most i plovne puteve na jezeru Kozjak. U ovoj podzoni nalazi se prostorno nedefinirana trasa nove posjetiteljske staze, koja će osigurati jednosmjernost pri obilasku Velikog slapa kao i planirana nova edukativna staza uz donji tok Rječice.

(10) U Podzoni IIID dozvoljene su sljedeće aktivnosti:

- aktivnosti u svrhu održavanja sigurnosti posjetitelja (postavljanje ograda, uklanjanje stabala i stijenske mase uz stazu),
- uspostavljanje novih planiranih pješačkih staza unutar Podzone IIID.

(11) U Podzoni IIID potrebno je provoditi sljedeće mjere:

- osigurati stupanj korištenja, pravila ponašanja te načine izgradnje i održavanja staza i pristaništa, na način da se izbjegne negativan utjecaj na ekosustave i krajobraz,
- postići najvišu moguću razinu energetske i okolišne učinkovitosti kojom se minimalizira negativan utjecaj na ekosustave i krajobraz.

Istraživanje i praćenje stanja

Članak 9.

Istraživanja sastavnica prirode te praćenje stanja prirodnih i kulturnih vrijednosti na području Nacionalnog parka mogu se provoditi u svim upravljačkim zonama.

Zaštita i korištenje voda

Članak 10.

(1) Razvoj vodoopskrbnog sustava temelji se na osiguranju potrebnih količina vode iz vodozahvata izvan sliva jezerskog sustava i izvan granica Nacionalnog parka.

(2) Korištenje vode za javnu vodoopskrbu na području Nacionalnog parka, privremeno se do izmještanja vodozahvata izvan Nacionalnog parka, dopušta isključivo iz postojećih legalnih i kontroliranih vodocrpilišta.

(3) Do izmještanja vodozahvata izvan Nacionalnog parka crpljenje se može provoditi samo do razine ekološki prihvatljivog protoka za vodotoke i jezera na kojima se nalaze vodozahvati.

(4) Nije dozvoljeno otvaranje novih vodocrpilišta na području Nacionalnog parka.

(5) Javni isporučitelj vodnih usluga dužan je do kraja svake godine Ustanovi dostaviti plan gradnje i održavanja komunalnih vodnih građevina u dijelu koji se odnosi na područje Nacionalnog parka, a do 1. ožujka tekuće godine izvješće o provedbi navedenog plana za prethodnu godinu. Godišnja izvješća obavezno moraju sadržavati podatke o količinama crpljene vode na dnevnoj, mjesečnoj i godišnjoj razini te podatke o gubicima u vodoopskrbnom sustavu.

(6) Javni isporučitelj vodnih usluga koji svojim radnjama i djelatnostima ugrozi prirodne vrijednosti i prouzrokuje ekološku štetu dužan je bez odgađanja i na vlastiti trošak otkloniti štetne posljedice na dijelu prirode na kojem je nastala ekološka šteta.

Članak 11.

(1) Na području Nacionalnog parka sva staništa vezana uz vode, svi podzemni i površinski vodni tokovi, sedrene barijere, vlažna staništa (lokve, zamočvareni lokaliteti, hidrofilni rubovi, cretovi, aluvijalne šume i dr.) te drugi vodni objekti, prirodni ili umjetni, prirodne su vrijednosti i ekološki značajna područja na kojima zbog očuvanja bioraznolikosti i georaznolikosti nije dopušteno:

- uništavati aktivne sedrene barijere kao i one sedrene barijere izvan današnjih vodnih tokova,
- podizati barijere u vodotoku, sprječavati protok vode ili mijenjati vodni režim,
- isušivati, zatrpavati ili na drugi način mijenjati izvore, ponore, lokve, potoke, bunare i postojeće ljudskim radom izgrađene kanale,
- zahvaćati i koristiti vodu iz vodotoka te drugih površinskih i podzemnih voda za navodnjavanje poljoprivrednog i drugog zemljišta (hidromelioracijsko navodnjavanje),
- crpljenje podzemnih voda za javnu vodoopskrbu ili gospodarsko korištenje voda,
- odlagati bilo koje vrste otpada i ispuštati opasne tvari.

(2) Iznimno od stavka 1. ovoga članka, Ministarstvo može dopustiti određene zahvate na površinskim vodnim tokovima, sedrenim barijerama, vlažnim staništima i drugim prirodnim ili umjetnim vodnim objektima u svrhu obnove staništa i očuvanja prirodnog vodnog režima te zaštite sigurnosti ljudi i imovine.

Zaštita šuma, travnjaka i cretova

Članak 12.

(1) Korištenje travnjaka u Podzoni IIB Travnjaci i cretovi, dozvoljeno je na tradicionalan (ekstenzivan) način ispašom ili košnjom.

(2) Korištenje cretova dozvoljeno je košnjom.

(3) Dodatna mjera za održavanje travnjaka i cretova je odstranjivanje drvenastih biljaka i stranih vrsta koje nisu prikladne za ispašu i košnju, a predstavljaju prijetnju njihovom zaraštanju.

(4) Iznimno od stavka 1. i 2. ovoga članka dozvoljena je obnova značajnije izmijenjenih dijelova staništa (djelomično ili potpuno zaraslim drvenastim biljkama) zbog očuvanja ciljnih i drugih značajnih biljnih i životinjskih vrsta te očuvanja njihovog povoljnog stanja.

(5) U Podzoni IIB Travnjaci i cretovi nije dopuštena prenamjena travnjaka.

(6) Nije dopušteno kretanje po cretu koje nije povezano s njegovim održavanjem ili znanstvenim istraživanjem.

Članak 13.

(1) Šumama i šumskim zemljištem se upravlja na temelju Plana upravljanja i Programa zaštite, njege i obnove šuma Nacionalnog parka koji sadrži mjere njihove zaštite.

(2) Na području Nacionalnog parka zabranjena je sječa šuma i pošumljavanje.

(3) Iznimno od stavka 2. ovoga članka u Zoni usmjerene zaštite (II) i Zoni korištenja (III), na temelju Programa zaštite, njege i obnove šuma, Ministarstvo može dopustiti zahvate koji ne ugrožavaju izvornost prirode, a moraju se provesti u svrhu osiguranja sigurnosti posjetitelja, stanovnika, zaposlenika i imovine te u svrhu očuvanja prirodnih sastava šumskih zajednica.

(4) Na travnjačkim površinama koje su u stadiju zarastanja (sukcesije), a ne nalaze se u Programu zaštite, njege i obnove šuma, Ministarstvo može dopustiti zahvate provođenja aktivnih mjera s ciljem očuvanja travnjačkih stanišnih tipova.

Lovstvo

Članak 14.

(1) Na području Nacionalnog parka lov i lovne aktivnosti su zabranjene.

(2) Iznimno od stavka 1. ovoga članka, Ministarstvo može dopustiti izlučenje životinja u svrhu istraživanja i praćenja stanja ili zbog drugih opravdanih razloga, ako je to u skladu s Programom zaštite divljači.

Članak 15.

(1) Na području Nacionalnog parka zabranjeno je nošenje vatrenog oružja ili drugog oružja pogodnog za lov.

(2) Vatreno oružje na području Nacionalnog parka mogu nositi samo službene i ovlaštene osobe u skladu s posebnim propisima.

Ribolov i poribljavanje

Članak 16.

(1) Na području Nacionalnog parka ribolov i poribljavanje su zabranjeni.

(2) Iznimno od stavka 1. ovoga članka Ministarstvo može dopustiti selektivni ribolov radi uklanjanja ili smanjivanja populacija stranih vrsta u vodotocima i jezerima, kao i obnovu populacija zavičajnih vrsta riba (prioritetno potočne pastrve).

Poljoprivreda

Članak 17.

(1) Na području Nacionalnog parka potiče se obavljanje tradicionalne i ekološke poljoprivrede (stočarstvo, ratarstvo, pčelarstvo i voćarstvo).

(2) Ratarska poljoprivredna proizvodnja u tradicionalnom plodoredu i kombinacijama usjeva dozvoljena je isključivo u Podzoni IIC.

(3) Na području Nacionalnog parka zabranjeno je postavljanje plastenika i staklenika izvan Podzona IIC i IIIA.

(4) Za zaštitu bilja dozvoljena je isključivo uporaba sredstava za zaštitu bilja dopuštena u ekološkoj proizvodnji te korištenje gnojiva koja su dopuštena u ekološkoj proizvodnji.

Članak 18.

(1) U stočarstvu je dozvoljen isključivo uzgoj izvornih i ugroženih pasmina.

(2) Poljoprivrednici moraju imati potvrđnicu o uzgoju izvornih i ugroženih pasmina.

(3) Ispaša stoke izvan ograđenih prostora dopuštena je samo uz ljudski nadzor.

(4) Prilikom korištenja pasa kao ispomoć kod ispaše stoke, osoba koja čuva stoku dužna je osigurati sigurnost posjetitelja Nacionalnog Parka.

Članak 19.

Dopušteno je održavanje ekstenzivnih voćnjaka s tradicionalnim sortama u Podzoni IIC. Odumiruća stabla treba nadomjestiti sadnicama ugroženih izvornih tradicijskih sorti.

Gradnja

Članak 20.

(1) Gradnja u Nacionalnom parku provodi se u skladu s prostorno-planskom dokumentacijom i posebnim propisima kojima se uređuje prostorno planiranje i gradnja.

(2) Na području Nacionalnog parka zabranjeno je:

- graditi objekte bez akta kojim se odobrava građenje prema posebnom propisu kojim se uređuje gradnja,
- bez dopuštenja nadležnog tijela provoditi zahvate gradnje za koje nije potrebno ishoditi akt kojim se odobrava građenje prema posebnom propisu kojim se uređuje gradnja,
- postavljanje ugostiteljske i trgovačke opreme na otvorenom, osim na privatnim posjedima unutar naselja, bez odobrenja Ustanove,
- postavljanje štandova ili postolja za prodaju, osim na privatnim posjedima unutar naselja, bez odobrenja Ustanove,
- postavljanje montažno-demontažnih objekata bez odobrenja nadležnog tijela.

(3) Odobrenje iz stavka 2. podstavka 3. i 4. ovoga članka daje Ustanova putem koncesijskog odobrenja.

Članak 21.

Na području Nacionalnog parka zabranjeno je izvođenje pristupa obali, građenje i nasipavanje obale, građenje pristaništa, osim na za to predviđenim mjestima sukladno prostorno-planskoj dokumentaciji uz odgovarajući akt kojim se odobrava gradnja.

Promet

Članak 22.

(1) Promet na nerazvrstanim cestama unutar Nacionalnog parka može biti ograničen.

(2) Ograničenja iz stavka 1. ovoga članka propisuje nadležna jedinica lokalne samouprave uz suglasnost Ustanove.

(3) Vlasnicima i nositeljima prava na nekretninama unutar Nacionalnog parka, Ustanova će izdati dopuštenje za korištenje pristupnih cesta s ograničenim kretanjem.

(4) Zabrane i ograničenja prometovanja u Nacionalnom parku ne odnose se na vozila ovlaštenih osoba u obavljanju službenih dužnosti, vozila pravnih i fizičkih osoba koje u slučaju opasnosti ili nesreće obavljaju poslove zaštite i spašavanja ljudi i imovine te vozila s dozvolom za kretanje od Ustanove u obavljanju poslova za koje je dana dozvola.

(5) Zabranjeno je zadržavanje i parkiranje vozila izvan označenih parkirališta.

(6) Gosti hotela »Bellevue«, »Plitvice« i »Jezero« dužni su parkirati vozila na parkiralištima hotela.

(7) Prijevoz posjetitelja u posjetiteljskom sustavu Nacionalnog parka organizira Ustanova.

Članak 23.

(1) Nadlijetanje Nacionalnog parka letjelicama može biti ograničeno na temelju posebnih propisa koji uređuju pitanja civilnog zrakoplovstva u Republici Hrvatskoj.

(2) Snimanje iz zraka dopušteno je uz suglasnost Ustanove sukladno posebnom propisu koji regulira snimanje iz zraka.

Članak 24.

(1) Plovidba brodova na elektropogon za prijevoz posjetitelja u organizaciji Ustanove dozvoljena je na jezeru Kozjak.

(2) Plovidba plovilima na vesla u rekreativne svrhe dozvoljena je plovilima Ustanove na jezeru Kozjak.

(3) Plovidba manjim plovilima u Nacionalnom parku dopuštena je pravnim i fizičkim osobama za potrebe provedbe stručnih i znanstvenih istraživanja, praćenja stanja i provođenja aktivnih mjera zaštite te za potrebe održavanja infrastrukture, uz odobrenje i pratnju djelatnika Ustanove.

(4) Zabrane i ograničenja plovidbe, u Nacionalnom parku ne odnose se na ovlaštene osobe u obavljanju službenih dužnosti, kao ni na pravne i fizičke osobe koje u slučaju opasnosti ili nesreće obavljaju poslove zaštite i spašavanja ljudi i imovine.

(5) Na svim plovilima i opremi koja nisu u vlasništvu Ustanove moraju biti provedene mjere dezinfekcije radi sprječavanja unosa i širenja stranih invazivnih vrsta.

Članak 25.

(1) Stalni privez plovila dopušten je isključivo na posebno označenim i uređenim prostorima (privezištima/pristaništima) u skladu s Planom upravljanja i prostorno – planskom dokumentacijom.

(2) Privremeni privez manjih plovila Ustanove u jezerskom sustavu dopušten je isključivo za potrebe stručnih i znanstvenih istraživanja i praćenja stanja te održavanja infrastrukture.

Ulaz i posjećivanje

Članak 26.

(1) U Nacionalnom parku omogućeno je posjećivanje svima pod jednakim uvjetima u skladu sa Zakonom, ovim Pravilnikom i Planom upravljanja Nacionalnim parkom.

(2) Za posjećivanje Nacionalnog parka unutar posjetiteljskog sustava (Podzona IIID – Staze, putevi i pristaništa kojima upravlja Ustanova) plaća se naknada Ustanovi (ulaznica).

(3) Dodatna naknada plaća se za stručna vođenja, turistička vođenja, edukativne programe i slično.

(4) Cjenik ulaznica i naknada iz stavka 2. i 3. ovoga članka sadržan je u godišnjem programu zaštite, održavanja, očuvanja, promicanja i korištenja Nacionalnog parka ili se donosi posebnom odlukom Upravnog vijeća Ustanove.

(5) Posjetitelji Nacionalnog parka dužni su imati ulaznicu tijekom cijelog boravka u Nacionalnom parku.

(6) Rekreativne aktivnosti, posjećivanje i druge srodne aktivnosti unutar Nacionalnog parka obavljaju se na vlastitu odgovornost.

Članak 27.

(1) Odredbe članka 26. stavak 2. ovoga Pravilnika ne odnose se na zaposlenike Ustanove, stanovnike s prebivalištem u Nacionalnom parku te druge pravne i fizičke osobe koje obavljaju dopuštenu djelatnost u Nacionalnom parku.

(2) Kretanje unutar posjetiteljskog sustava Nacionalnog parka osobama iz stavka 1. ovoga članka, osim zaposlenika Ustanove, bit će omogućeno temeljem propusnice koju izdaje Ustanova ili osobne iskaznice.

(3) Propusnice se izdaju i drugim pravnim i fizičkim osobama koje obavljaju dopuštenu djelatnost za kretanje u zonama stroge i usmjerene zaštite (Zone I i II).

(4) U propusnici se utvrđuju uvjeti i način kretanja u Nacionalnom parku.

Članak 28.

(1) U posjetiteljski sustav Nacionalnog parka posjetitelji mogu ući samo na mjestima koja su određena kao službeni ulazi.

(2) Službeni ulazi u Nacionalni park su:

- Ulaz 1 – »Rastovača«
- Ulaz 2 – »Hladovina«
- Pomoćni ulaz – »Flora«.

Članak 29.

Za vrijeme boravka, kretanja i razgledavanja Nacionalnog parka posjetitelji su dužni pridržavati se odredbi ovoga Pravilnika i svih uputa koje su otisnute na ulaznici, informativnim pločama te drugim oznakama u Nacionalnom parku kao i dodatnih uputa djelatnika Ustanove.

Članak 30.

(1) Unutar posjetiteljskog sustava Nacionalnog parka dopušteno je kretanje samo na području i stazama koje su označene i namijenjene razgledavanju i posjećivanju.

(2) Pravci, smjer kretanja i mjesta koja se mogu posjećivati u Nacionalnom parku utvrđuju se programima posjećivanja Nacionalnog parka.

(3) Djeci do 12 godina dopušteno je posjećivanje Nacionalnog parka samo uz pratnju odrasle osobe.

(4) U slučaju prekomjernog broja posjetitelja na pojedinom lokalitetu Ustanova zadržava pravo privremene regulacije i/ili zabrane ulaska.

Članak 31.

(1) U slučaju izvanrednih okolnosti, kao što je poplava, visok snijeg, mećava, urušavanje staze, požar, uklanjanje stijenske mase ili drveća i sl., kretanje posjetitelja na području Nacionalnog parka može se ograničiti ili potpuno zabraniti kada je to u interesu sigurnosti posjetitelja.

(2) U slučaju bilo kojih drugih izvanrednih okolnosti koje utječu na očuvanje prirodnih vrijednosti također se može ograničiti ili potpuno zabraniti kretanje posjetitelja.

(3) Zabranu i/ili ograničenje kretanja posjetitelja u trajanju do 24 sata donose čuvari prirode odlukom u kojoj je sadržan popis područja zabrane, razlozi ograničenja, trajanje zabrane i mjere koje su dužne poduzeti pojedine službe Nacionalnog parka.

(4) Zabranu i/ili ograničenje kretanja posjetitelja koje traje do 15 dana donosi ravnatelj odlukom u kojoj je sadržan popis područja zabrane, razlozi ograničenja, trajanje zabrane i mjere koje su dužne poduzeti pojedine službe Nacionalnog parka.

(5) Ako bi posjećivanje Nacionalnog parka moglo ugroziti njegovo očuvanje i/ili sigurnost posjetitelja, ministar nadležan za zaštitu prirode može donijeti naredbu o zabrani ili ograničenju posjećivanja.

Članak 32.

(1) Radi očuvanja prirodnih vrijednosti i minimalnog narušavanja krajobraza svu gradnju, obnovu i održavanje posjetiteljske infrastrukture potrebno je provoditi u skladu sa Smjernicama i standardima za izgradnju, obnovu i održavanje posjetiteljske infrastrukture.

(2) Na području Nacionalnog parka dopušteno je postavljanje reklamnih oznaka pravnim i fizičkim osobama uz odobrenje Ustanove i/ili drugih nadležnih tijela.

(3) Na području Nacionalnog parka, izvan Podzone IIIA – Područja naselja, zabranjeno je postavljanje svjetlećih reklamnih oznaka.

Sport i rekreacija

Članak 33.

(1) Na području Nacionalnog parka zabranjeno je kupanje u jezerima i vodotocima.

(2) Na području Nacionalnog parka zabranjeno je obavljanje podvodnih aktivnosti.

(3) Iznimno od stavka 2. ovoga članka, nadležno tijelo može dopustiti podvodne aktivnosti u svrhu provođenja aktivnih mjera očuvanja, istraživanja i praćenja stanja, tehničkog održavanja plovila i opreme, uklanjanja otpada te snimanje filmova ili fotografija.

Članak 34.

(1) Na području Nacionalnog parka zabranjen je rafting, padobransko jedrenje (parajedriličarstvo), skijanje na vodi, veslačke regate, jedrenje, vožnja vozilima izvan cesta, penjanje i postavljanje penjačkih smjerova, sportske pripreme, sportske manifestacije te ostali ekstremni sportovi.

(2) Vožnja biciklima, motociklima i četverociklima (quadovi) dozvoljena je isključivo na prometnicama na kojima je dozvoljen javni promet.

(3) Iznimno od stavka 1. ovoga članka, održavanje sportskih priprema i sportskih manifestacija Ustanova može odobriti putem koncesijskog odobrenja.

Članak 35.

(1) Na području Nacionalnog parka zabranjeno je kampiranje.

(2) Iznimno od stavka 1. ovoga članka, u svrhu istraživanja i praćenja stanja očuvanosti prirode, kampiranje je dopušteno uz odobrenje Ustanove.

(3) Zabranjeno je postavljanje objekata za robinzonski smještaj izvan Podzone IIIA – Područja naselja.

Snimanje i fotografiranje

Članak 36.

(1) Na području Nacionalnog parka zabranjeno je snimanje i/ili fotografiranje u komercijalne svrhe bez odobrenja Ustanove.

(2) Odobrenje iz stavka 1. ovoga članka daje Ustanova putem koncesijskog odobrenja u skladu s Protokolom za ishođenje dopuštenja za snimanje i fotografiranje na području Nacionalnog parka Plitvička jezera.

(3) Snimanja i fotografiranja u komercijalne svrhe naplaćuju se prema važećem cjeniku koji je sastavni dio protokola iz stavka 2. ovoga članka.

(4) Na području Nacionalnog parka nije dopušteno komercijalno fotografiranje i/ili snimanje materijala koji svojom tematikom ne pridonose očuvanju prirodnih i kulturnih vrijednosti Nacionalnog parka.

(5) Na području Nacionalnog parka zabranjeno je snimanje bespilotnom letjelicom iz zraka osim u iznimnim slučajevima uz odobrenje Ustanove.

Protupožarna zaštita

Članak 37.

Mjere protupožarne zaštite Nacionalnog parka Ustanova provodi u skladu s procjenom ugroženosti od požara, programom aktivnosti u provedbi posebnih mjera zaštite od požara i operativnim planom za zaštitu od požara.

Koncesijsko odobrenje za obavljanje djelatnosti

Članak 38.

(1) Za djelatnosti vezane uz upravljanje posjetiteljima koje Ustanova ima registrirane u statutu, izuzev vođenja i edukacije posjetitelja, ne mogu se dati koncesijska odobrenja ili koncesija.

(2) Djelatnosti za koje se može dati koncesijsko odobrenje mogu biti: vođenje i edukacija posjetitelja, stočarenje, košnja, pčelarstvo, kreativne, umjetničke i zabavne djelatnosti, sportske i rekreacijske djelatnosti, trgovina na malo, fotografske i video djelatnosti u komercijalne svrhe te druge srodne djelatnosti u skladu s propisom koji uređuje davanje koncesijskih odobrenja u zaštićenom području.

Ostala ograničenja, mjere zaštite i zabranjene radnje

Članak 39.

(1) Na području Nacionalnog parka zabranjeno je namjerno branje, rezanje, sječa, sakupljanje ili uništavanje strogo zaštićenih jedinki samoniklih biljaka, gljiva, lišajeva i algi iz prirode u njihovu prirodnom području rasprostranjenosti.

(2) Zabrana iz stavka 1. ovoga članka odnosi se i na korištenje svih ostalih zavičajnih vrsta biljaka, gljiva, lišajeva i algi u komercijalne svrhe.

(3) Iznimno od stavka 1. ovoga članka, na području Nacionalnog parka dopuštene su radnje u znanstveno-istraživačke i obrazovne svrhe te radi provođenja sanitarnih mjera i/ili uspostave prirodne ravnoteže, uz prethodno pribavljeno dopuštenje Ministarstva.

Članak 40.

(1) Zabranjeno je uvođenje u prirodu stranih biljnih, životinjskih i gljivljih vrsta, stranih invazivnih i genetski modificiranih organizama u prirodu na području Nacionalnog parka.

(2) U Nacionalnom parku zabranjeno je uvođenje i repopulacija zavičajnih vrsta bez dopuštenja Ministarstva.

Članak 41.

(1) Na području Nacionalnog parka zabranjene su sljedeće radnje s divljim životinjskim vrstama u prirodi:

- hranjenje, proganjanje, ozljeđivanje, hvatanje ili ubijanje,
- namjerno uznemiravanje,
- uništavanje ili uzimanje jaja te njihovo čuvanje, čak i ako su prazna,
- uništavanje, oštećivanje ili uklanjanje njihovih razvojnih oblika, gnijezda ili legla,

– oštećivanje ili uništavanje područja njihova razmnožavanje ili odmaranja.

(2) Iznimno od stavka 1. ovoga članka, na području Nacionalnog parka dopuštene su aktivnosti u svrhu istraživanja i praćenja stanja, u interesu zaštite divljih vrsta biljaka i životinja te očuvanja prirodnih staništa, radi sprječavanja ozbiljne štete, posebice na usjevima, stoci, šumama, vodama, u interesu javnog zdravlja, sigurnosti ljudi i imovine, te radi uklanjanja stranih vrsta.

(3) Dopuštenje za aktivnosti iz stavka 2. ovoga članka izdaje Ministarstvo, osim u slučaju hitne intervencije Interventnog tima za vuka i risa u Republici Hrvatskoj i Interventnog tima za provedbu Plana gospodarenja smeđim medvjedom u Republici Hrvatskoj.

(4) Aktivnosti iz stavka 2. ovoga članka koje se odnose na vrste s popisa divljači provode se u skladu s Programom zaštite divljači.

Članak 42.

(1) Na području Nacionalnog parka zabranjeno je loženje vatre izvan Podzone IIIA – Područje naselja ili mjesta koja su posebno označena i određena za tu namjenu.

(2) Na području Nacionalnog parka izvan Podzone IIIA i u neposrednoj blizini vodotoka zabranjeno je korištenje roštilja, upotreba pirotehničkih sredstava i ostalih sredstava s otvorenim plamenom.

(3) Na području Nacionalnog parka Ministarstvo može iznimno, a u svrhu očuvanja staništa, dopustiti Ustanovi strogo kontrolirano paljenje travnjaka (vriština) na malim površinama.

Članak 43.

(1) Na području Nacionalnog parka u Podzoni IIIC i IIID dopušteno je kretanje pasa isključivo na povodcu i uz nošenje brnjice.

(2) Na području Nacionalnog parka zabranjeno je kupanje kućnih ljubimaca u jezerima, potocima i rijekama.

Članak 44.

Na području Nacionalnog parka strogo je zabranjeno odlaganje svih vrsta otpada izvan za to predviđenih i označenih mjesta.

Članak 45.

Na području Nacionalnog parka zabranjeno je obilježavanje planinarskih putova bez suglasnosti Ustanove.

Članak 46.

(1) Na području Nacionalnog parka zabranjeno je uzimati stijene, sigovine, minerale i/ili fosile iz prirode.

(2) Iznimno od stavka 1. ovoga članka Ministarstvo može dopustiti uzimanje stijena, sigovina, minerala i/ili fosila iz prirode u svrhu znanstvenih istraživanja.

Članak 47.

Na području Nacionalnog parka zabranjeno je vađenje sedre te gospodarsko korištenje pijeska, šljunka, kamena, humusa, gline i sl.

Članak 48.

(1) Na otvorenim prostorima Nacionalnog parka, izvan naseljenih mjesta (Podzona IIIA), razina dopuštene buke može danju iznositi do najviše 50 dB, a noću do 40 dB.

(2) Ograničenja razine buke ne odnosi se na buku koju proizvodi mehanizacija ili postrojenja za obavljanje dozvoljenih radova i djelatnosti te buku na prometnicama i/ili plovnom putu u Nacionalnom parku.

(3) Iznimno od ograničenja iz stavka 1. ovoga članka, dopuštena je veća razina buke za manifestacije koje odobri ili provodi Ustanova.

Članak 49.

Na području Nacionalnog parka zabranjeno je oštetiti i/ili uništiti znak, informativnu ploču odnosno didaktičku opremu.

Članak 50.

Pušenje u Podzoni IIID – Staze, putevi i pristaništa kojima upravlja Ustanova dopušteno je isključivo na odmoršnim lokacijama koje su označene vidljivom signalizacijom za tu svrhu.

Članak 51.

(1) Ustanova, vlasnici i/ili nositelji drugih stvarnih prava na zemljištu unutar Nacionalnog parka dužni su provoditi mjere zaštite, obnove i očuvanja staništa te očuvanja zavičajnih vrsta.

(2) Ustanova obavještava vlasnike i/ili nositelje drugih stvarnih prava o mjerama zaštite, obnove i očuvanja staništa iz stavka 1. ovoga članka te daje rok od 6 mjeseci za njihovo provođenje.

(3) Mjerama zaštite, obnove i očuvanja iz stavka 1. ovoga članka smatraju se:

- zahvati sprječavanja zarastanja travnjaka (sukcesije) mehaničkim uklanjanjem drvenastih vrsta i košnjom ili drugim prihvatljivim metodama,
- zahvati uklanjanja invazivnih stranih vrsta,
- drugi zahvati dopušteni od Ministarstva koji imaju za cilj očuvanje povoljnog stanja staništa.

(4) U slučaju nepoštivanja mjera zaštite, obnove i očuvanja iz stavka 1. i/ili roka iz stavka 2. ovoga članka, Ustanova pisanom obavijesti i objavom na oglasnoj ploči Ustanove i jedinice lokalne samouprave daje rok od 30 dana vlasniku i/ili nositelju drugih stvarnih prava za provođenje mjera zaštite, obnove i očuvanja staništa.

(5) Po isteku roka iz stavka 4. ovoga članka Ustanova može samostalno provoditi mjere zaštite, obnove i očuvanja iz stavka 1. ovoga članka bez naknade Ustanovi.

III. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 52.

Postupanja suprotno mjerama zaštite, očuvanja, unapređenja i korištenja Nacionalnog parka propisanim ovim Pravilnikom kažnjivo je sukladno prekršajnim odredbama Zakona i pozitivnim propisima Republike Hrvatske.

Članak 53.

Stupanjem na snagu ovoga Pravilnika prestaje važiti Pravilnik o unutarnjem redu u Nacionalnom parku »Plitvička jezera« (»Narodne novine«, br. 38/96).

Članak 54.

Ovaj Pravilnik stupa na snagu osmoga dana od dana objave u »Narodnim novinama«.

Klasa: 612-07/20-06/12

Urbroj: 517-05-2-1-21-7

Zagreb, 17. lipnja 2021.

PRILOG I.

KARTA UPRAVLJAČKE ZONACIJE NACIONALNOG PARKA PLITVIČKA JEZERA

